

Міністерство культури та інформаційної політики України
Харківська державна академія дизайну і мистецтв

Затверджено Приймальною комісією
Харківська державна академія дизайну і мистецтв
« 19 » квітня 2024 р., протокол № 3
Голова приймальної комісії
Олександр СОБОЛЕВ

ПРОГРАМА ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

для здобуття першого ступеня вищої освіти (бакалавр)
зі спеціальністю 022 Дизайн
галузі знань 02 Культура і мистецтво
освітньо-професійна програма: «Дизайн середовища»
(денна та заочна форми навчання)

Харків 2024

Завдання розраховані на виявлення знань та розуміння специфіки мистецької діяльності у вирішенні комплексу творчих питань, а саме: засобами володіння побудови рисунка розробити ескіз на задану тему; запропонувати нескладний варіант організації геометричних елементів в умовному тривимірному просторі; показати елементарні знання живопису у виявленні світлотіньових відносин запропонованої композиції. Основна увага зосереджується на відчутті гармонійності та пропорційності елементів, співставлення яких між собою займає визначальну роль в організації композиційної єдності завдання, а також на визначені тривимірності та просторовості заданих геометричних фігур з урахуванням базових знань рисунку та живопису.

Завдання розраховано на виявлення творчих засад на поставлену проблему, вміння володіти основними засобами зображення з урахуванням специфіки відповідно до освітньо-професійної програми дизайн середовища, рівень засвоєння знань, розвиток індивідуального творчого мислення, досвід аналізу та узагальнення форм, цілісного вирішення композиції, якісного рисунка та принципу гармонійного поєднання кольорів.

Ключові слова: рисунок, живопис, композиція, творчі здібності, колір, графічні техніки, художній образ.

ЗАВДАННЯ **Ескізне рішення тривимірного простору з використанням об'ємних геометричних форм**

На основі виданої схеми із запропонованими геометричними фігурами (квадрат, прямокутник, трикутник, коло) виконати композицію з об'ємними геометричними формами, використовуючи базові знання рисунку та живопису. Представити композицію з у перспективному зображені умовного тривимірного простору в чорно-білій графіці з виявленням об'єму геометричних форм.

Розмір паперу (планшету): А3

Розмір композиції: квадрат (250x250 мм); прямокутник (200x300мм)

Матеріали для виконання: папір, олівець тощо

Терміни виконання: завдання видається в день проведення творчого конкурсу, безпосередньо під час іспиту, виконується самостійно протягом чотирьох академічних годин і підвантажується до google форми

ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ТВОРЧИХ РОБІТ

Метою вступного творчого конкурсу є виявлення в абітурієнта основних понять рисунку, живопису та композиції, відчуття гармонії за рахунок синтезу композиційних закономірностей та власного художнього смаку.

При оцінці творчих робіт визначними є наступні позиції: графічна досконалість, композиційна виразність та гармонійність, логічне завершення графічної подачі засобами живопису та естетична доцільність лінійного опрацювання запропонованих геометричних фігур засобами рисунку. Рівень виконання конкурсної роботи відповідає наступній оціночній градації:

КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

Оцінювання завдання «Ескізне рішення тривимірного простору з використанням об'ємних геометричних форм» відбувається за наступними критеріями: композиційним вирішенням та його графічним представленням з урахуванням базових знань рисунку та живопису

	Рівень побудови композиції та відповідність її заданій темі	Рівень застосування зображенельних засобів рисунку та живопису у побудові тривимірного простору з використанням об'ємних геометричних форм
200 балів	Композиція гармонійна, органічна, врівноважена. Побудована на поєднанні складних елементів. Усі складові композиційної структури взаємопов'язані між собою. Виразно переусвідомлено кожний елемент запропонованої композиції	Робота демонструє бездоганний рівень графічної подачі із вирішенням поставленої задачі. Тональне рішення гармонізовано, рівень володіння технікою графічної подачі необхідних елементів композиції - на високому рівні. Запропонований ескіз композиції має завершений вигляд та виконаний із дотриманням правил креслення і розумінням виконання світлотініової просторової структури засобами рисунку та живопису.
195-199 балів	Композиція гармонійна. Включає поєднання складних елементів. Усі складові композиційної структури взаємопов'язані між собою. Виразно переусвідомлено кожний складовий елемент композиції.	Робота демонструє відмінний рівень графічної подачі із вирішенням поставленої задачі. Визначення плановості геометричних фігур засобами рисунку; світлотональне рішення гармонізовано з урахуванням трьохмірності та просторовості заданих геометричних фігур. Продемонстровано високий рівень володіння технікою архітектурної відмивки. Запропонований ескіз композиції виконаний із дотриманням правил перспективного відображення
190-194 бали	Композиція гармонійна та урівноважена. Усі складові композиційної структури взаємопов'язані між собою. Є невеликі похибки у побудові композиції або тривимірного простору. Виразно переусвідомлено кожний елемент	Робота виконана на високому графічному рівні подачі з рішенням поставленої задачі на основі базових знань рисунку та живопису. Лінійне рішення геометричних фігур припускає незначні похибки перспективної побудови. Запропонований ескіз композиції виконаний із дотриманням

	композиції.	правил перспективного відображення засобами живопису - з невеликими похибками світлотонального вирішення.
185-189 балів	Композиція виконана відповідно до умов завдання, задовільняє критерію єдності. Елементи композиційної структури взаємопов'язані між собою, але є 1 похибка у побудові композиційного рішення. В наявності переусвідомлення кожного складового елементу композиції.	Робота демонструє добрий рівень графічної подачі з рішенням поставленої задачі на основі базових знань рисунку та живопису. У лінійному рішенні є похибки перспективного відображення запропонованих елементів. У світлотональному рішенні є певні незначні неузгодженості. Запропонований ескіз композиції загалом виконаний відповідно до умов завдання.
180-184 бали	Композиція виконана відповідно до умов завдання, і, за винятком окремих складових, задовільняє критерію єдності. Елементи композиційної структури взаємопов'язані між собою, але мають місце 1-2 похибки. В наявності переусвідомлення окремих складових елементів композиції.	Робота демонструє добрий рівень володіння навичками графічної подачі геометричних фігур. У лінійному рішенні є похибки перспективного відображення запропонованих елементів. У світлотональному рішенні є незначні неузгодженості. Продемонстровано середній рівень володіння технікою архітектурної відмивки. Запропонований ескіз композиції загалом виконаний відповідно до умов завдання.
171-179 балів	Композиція виконана відповідно до умов завдання, і, за винятком окремих складових, задовільняє критерію єдності. Елементи композиційної структури взаємопов'язані між собою, але мають місце 3-4 похибки. В наявності переусвідомлення окремих складових елементів композиції.	Робота демонструє задовілний рівень володіння навичками графічної лінійної подачі геометричних форм. У тональному рішенні є окремі неузгодженості. Рівень володіння технікою архітектурної відмивки задовільний. Запропонований ескіз композиції загалом виконаний відповідно до умов завдання.
161-170 бали	Композиція виконана відповідно до умов завдання, і у загальних рисах задовільняє критерію	Робота демонструє задовілний рівень володіння навичками графічної подачі геометричних фігур. У лінійному

	єдності. Має місце неузгодженість композиційної структури та наявність 2-3 значних помилок.	рішенні є похибки перспективного відображення запропонованих елементів. У тональному рішенні є неузгодженості та низький рівень володіння технікою архітектурної відмивки. Запропонований ескіз композиції загалом виконаний відповідно до умов завдання.
151-160 балів	Композиція виконана відповідно до умов завдання, але не відповідає критерію єдності. Має місце неузгодженість композиційної структури та наявність 4-5 значних помилок. Наявне копіювання половини форм, замість їх переусвідомлення.	Робота демонструє задовільний рівень володіння навичками графічної подачі об'ємних форм. У тональному рішенні є неузгодженості. Рівень володіння технікою архітектурної відмивки низький. Запропонований ескіз композиції загалом виконаний відповідно до умов завдання.
131-150 балів	Композиція виконана відповідно до умов завдання, але не відповідає критерію єдності. Має місце неузгодженість композиційної структури та наявність більше 6 значних помилок. У композиції дуже слабо представлено об'ємність складових її елементів, є більше 5 помилок у їх трактовці.	Робота демонструє низький рівень володіння навичками графічної подачі об'ємних форм. Тональне рішення не гармонійне. Рівень володіння технікою архітектурної відмивки незадовільний. Запропонований ескіз композиції загалом виконаний відповідно до умов завдання.
130 балів та нижче:	Робота виконана з грубим порушенням принципів просторового мислення. Композиція виконана не у відповідності до умов завдання. Має місце неузгодженість композиційної структури та наявність більше 5 грубих помилок.	Робота демонструє незадовільний рівень володіння навичками графічної подачі. Тональне рішення дисгармонійне. Рівень володіння технікою архітектурної відмивки незадовільний. У композиції дуже слабо представлено об'ємність складових її елементів, є більше 5 помилок у їх трактовці. Ескіз композиції не представлений у повному обсязі у відповідності до екзаменаційного завдання.

При оцінці творчих робіт вони аналізуються з позицій виразності, логічного завершення та естетичної доцільності, з точки зору відповідності сучасним вимогам до навчальної методики виконання подібних робіт. Рівень виконання конкурсної роботи відповідає наступній оціночній градації:

190 – 200 балів – «дуже високий творчий, креативний рівень»

Ставиться за наявність оригінальної авторської ідеї, що повністю відповідає всім вимогам поставленої задачі; виразний задум, цілісність, гармонійність художньо-образного рішення, дуже високий творчий рівень виконання усіх компонентів завдань, що розкривають візуально-пластичні особливості рішення.

180 – 189 балів – «високий творчий рівень»

Ставиться за наявність авторської оригінальної ідеї, що відповідає вимогам поставленої задачі; виразний задум, цілісність, гармонійність художньо-образного рішення, високий рівень виконання усіх компонентів завдань, що розкривають візуально-пластичні особливості рішення.

161 – 179 балів – «достатній конструктивно-варіативний рівень»

Ставиться за наявність авторської творчої ідеї з елементами новизни, що відповідає основним вимогам завдань; відповідність художньо-образного рішення в цілому, його елементів і деталей вимогам завдань, достатньо якісний рівень виконання при наявності не значних недоробок елементів композиції, недостатньо якісний рівень рисунку та колористичного рішення роботи.

151 – 160 балів – «середній репродуктивний рівень»

Ставиться за наявність елементів новизни в окремих деталях авторської ідеї, поверховість художньо-образного рішення, недостатня проробка елементів і деталей композиції, недостатньо якісний рівень виконання роботи.

131 – 150 балів – «низький рецептивно-продуктивний рівень»

Ставиться за порушення основних вимог поставленої задачі, наявність не самостійного образного загального характеру, елементів і деталей рішення композиції, невідповідність змістовності і образу її, не якісний рівень виконання роботи.

130 балів і нижче – «недостатній рецептивно-продуктивний рівень»

Ставиться за повну невідповідність поставленим задачам композиційного рішення, змістовності і образу, український низький рівень виконання роботи.

Зав. кафедри Дизайн середовища

Світлана КРИВУЦ

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бондаренко В. В., Кривуц С. В. Творча складова в системі підготовки дизайнерів (з досвіду ХДАДМ) / Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні питання мистецтвознавства та мистецької освіти: сучасність і перспективи» // Збірник статей. 18-19 жовтня 2018 р., ХДАДМ. Харків, 2018. 188 с.
2. Даниленко В.Я. Дизайн: підручник. / В.Я. Даниленко. Харків: ХДАДМ, 2003. 320 с.
3. Даниленко В. Майбутнє європейського дизайну: Чехія, Польща, Україна / Харків: Колорит, 2007. 197 с.: іл.
4. Даниленко В. Дизайн центрально-східної Європи: Монографія / В.Я. Даниленко. – Харків: ХДАДМ, 2009. 172 с.: іл.
5. Зенкова А., Босий І. Сучасні підходи в дизайні предметно-просторового середовища в Україні (на прикладі робіт вітчизняних дизайн-бюро). II всеукраїнська студ. Наук. конференція «Науковий простір. Аналіз. Сучасний стан. Тренди та перспективи». Львів. 2022. С.4-9
6. Кириченко М. А., Кириченко І. М. Основи образотворчої грамоти: навч. посіб. Вид. 2-ге. Київ: Вища школа, 2002. 191 с.
7. Костенко Т.В. Основи композиції та тримірного формоутворення: навчально-методичний посібник. Харків: Арт Родник, 2003. 120 с.
8. Кривуц С.В. Актуальні підходи та напрями дизайн-освіти кафедри «Дизайн середовища»: традиції та інновації. Вісник ХДАДМ, Харків, 2022. №2.
9. Михайленко В. Є., Яковлев М. І. Основи композиції: геометричні аспекти художнього формотворення : навч. посіб. для студентів вищих навч. закл.: Київ: Каравела, 2004. 304 с.
10. Основи композиції: площинні, графічні, живописні завдання для студентів 1 курсу відділення художньої кераміки/ Уклад. В.А. Гудак, І.М. Франк. Львів.: ЛДПДМ. 1991. 201 с.
11. Словник з дизайну і ергономіки. [Текст]: термінологічний словник для фахівців з дизайну і ергономіки, інженерів, конструкторів, студентів ВНЗ / В.О. Свірко [та ін.]; під загальною ред. Свірка В.О. 2-ге вид., перер. і доп. Х.: Видавництво НТМТ, 2009. 131 с.
12. Сучасне мистецтво. Наук. збірник. Випуск XIV. К.: ПСМ НАМ України, 2018. 375 с.
13. Сухенко В.О. Рисунок: навчальний посібник. К.: Вона-Манте, 2004.
14. Урсу Н. О. Золотий перетин у композиції : Зб. наук. праць КПДПУ. Вип. 3: Кам'янець-Подільський, 1997. С. 61- 63.
15. Хмельовський О., Костукевич С. Графіка й основи графічного мистецтва: навч. посіб. Кн. 1. Луцьк: Луцький держ. технічний ун-т, 2003. 160 с.
16. Чеботов І.П. Харківська школа рисунка, Харків, Софія-А, 2017. 336 с.
17. Patricia Valdez, Albert Mehrabian. Effects of Color on Emotions. Journal of Experimental Psychology: General 1994, Vol. 123, No. 4, 394-409
18. Barbara K. Wise James A. Wise. The Human Factors of Color in Environmental Design: A Critical Review. Prepared for Ames Research Center under Contract. NASA. 1988